

Upplivelsesförvaltningen
Jonas Nyström
0171-626292
jonas.nystrom@enkoping.se

Upplivelsenämnden

Utredningsinitiativ till förvaltningschef

Förslag till beslut

Upplivelsenämnden tackar för informationen.

Beskrivning av ärendet

Upplivelsenämnden beslutade den 16 november 2023 att ge förvaltningschefen i uppdrag att göra en kompletterande utredning avseende arbetsmiljön på bibliotek och Joar Blå, paragraf 11 (UPN2023/231).

Uppdraget ges då investeringen för att renovera och ställa om Joar Blå till kulturhus Joar tillfälligt dragits tillbaka av kommunstyrelsens arbetsutskott den 8 juni 2023 på grund av kommunens ekonomi.

Enligt den nya tidplanen ska Kulturhus Joar vara färdigställt 2028. Fastighetens ventilationssystem och andra funktioner som reglerar värme och kyla är gamla och klarar idag inte att erbjuda ett bra inomhusklimat. Tidigare undersökningar har också visat att det kan finnas risk för fuktskador och olämpliga materialval som kan leda till ohälsosam arbetsmiljö.

Arbetsmiljön i fastigheten har undersökts löpande och vissa åtgärder har vidtagits. Den försenade renoveringen kan dock innebära att nödvändiga åtgärder sker för sent utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Nämnden vill därför se en kompletterande utredning av arbetsmiljön på Joar inklusive en risk- och konsekvensanalys.

Nämnden önskar återrapportering senast den 30 mars 2024.

Upplivelsesförvaltningens bedömning

Upplivelsesförvaltningen har gett två oberoende konsulter i uppdrag att utreda dels den fysiska arbetsmiljön, dels medarbetarnas upplevelse av arbetsmiljön. Den sammantagna bedömningen är att arbetsmiljön inte upplevs som tillfredsställande. Medarbetare upplever problem, men ännu inte besvär. Krav på anpassning till verksamheten behöver ställas vid renovering. Återrapportering sker senare än angivet vilket beror på att konsulterna inte har haft möjlighet att lämna sina rapporter inom utsatt tidsram. Upplivelsenämnden tidigare fått en kortfattad en muntlig återkoppling.

Upplivelsesförvaltningen kommer att ta fram en risk- och konsekvensbedömning i samverkan med berörda medarbetare senast hösten 2024.

Rapport kartläggning av arbetsmiljö Joar Blå och biblioteket

Rapporten genomfördes av Enköpingshälsan som är kommunens upphandlade företagshälsovård.

Enkätsvaren visar att en stor del av de som regelbundet arbetar i biblioteket och kulturhuset Joar blå upplever problem med sin fysiska arbetsmiljö. I nuläget upplever dock inte många besvär av sin arbetsmiljö men det finns risk att problemen kan orsaka besvär i framtiden om de inte åtgärdas.

Problem som många i personalen upplever rör både värme och kyla i lokalerna. Buller både genom överhörning mellan rum, och störande ljud från angränsande verksamhet som bio men även från ventilation. I gemensamma utrymmen som mötesrum och lunchrum upplever man dessutom dåligt luftkvalitet.

Utifrån resultaten på enkäten kan slutsatsen dras att arbetsmiljön inte upplevs som tillfredsställande och att vid en ombyggnation bör krav ställas på att byggnaden ska anpassas efter den verksamhet som bedrivs i den.

Rapport Joar Blå. Polygon

Polygon genomförde en okulär inventering av inomhusmiljön i kontorsdelarna på Joar blå i Enköping i mars 2024. Det är en uppföljning av tidigare inventering som genomfördes i augusti 2018, vilken påvisade fuktskadade fönster invändigt i biblioteksdelen samt smutsiga tilluftskanaler. I Joar blå kontorsdelen noterades fuktskador på fönster och anslutande golvytor. Efterföljande provtagning utfördes och mikrobiella skador konstaterades. Efter detta har fönster och väggar åtgärdats.

Bedömning. Den okulära inventeringen vid besiktning 2024 påvisar inga anmärkningsvärda brister. I kontorsdelarna är ytskikten renoverade och till viss del är material i ytterväggar utbytta (fuktskadat material). I passage förekommer missfärgningar på fönsterbrädor, vilka även fanns vid tidigare inventering 2018.

Bilagor:

- Rapport kartläggning av arbetsmiljö Joar Blå och biblioteket. Länshälsan.
- Rapport 1258264 Joar Blå. Polygon.

Jonas Nyström
Förvaltningschef
Enköpings kommun

Kartläggning av arbetsmiljö 2024

Kulturhuset Joar Blå och Biblioteksbyggnad

Enköpings Kommun

Vecka 10 – 11

Beställarens kontaktuppgifter

Upplivelsesförvaltningen

Carl Bergström

Enhetschef kultur, konst och bibliotek

Ågatan 29, Enköping

Telefon: 0171-625481

carl.bergstrom@enkoping.se

Utförare

Li Sjöborg

Arbetsmiljöingenjör

Enköpingshälsan

0704-246 248

Bakgrund

Man står inför en ombyggnation av byggnaderna Biblioteket och Joar blå och man har från politiken fått i uppdrag att kartlägga arbetsmiljön på arbetsplatsen inför detta.

Fastighetstekniska mätningar ska utföras av fastighetsägaren medan undersökning av personalens upplevelse av deras egen arbetsmiljö genomförs i enkätform av företagshälsovården. Lokalerna man har till förfogande för verksamheten är gamla och det har påtalats problem med temperatur och ljud.

Enkäten är baserad på en enkät framtagen av Arbets- och miljömedicinska kliniken i Örebro och grundenkäten syftar framför allt till att kartlägga inomhusklimatproblematik. Frågorna har anpassat för att spegla mer fysiska arbetsmiljöproblem.

Enkäten skickades ut till totalt 24 individer inklusive chefer den 27 februari, den 15 mars som var sista svarsdagen hade 17 svar kommit in.

Resultat

Fysisk arbetsmiljö (fråga 3-6)

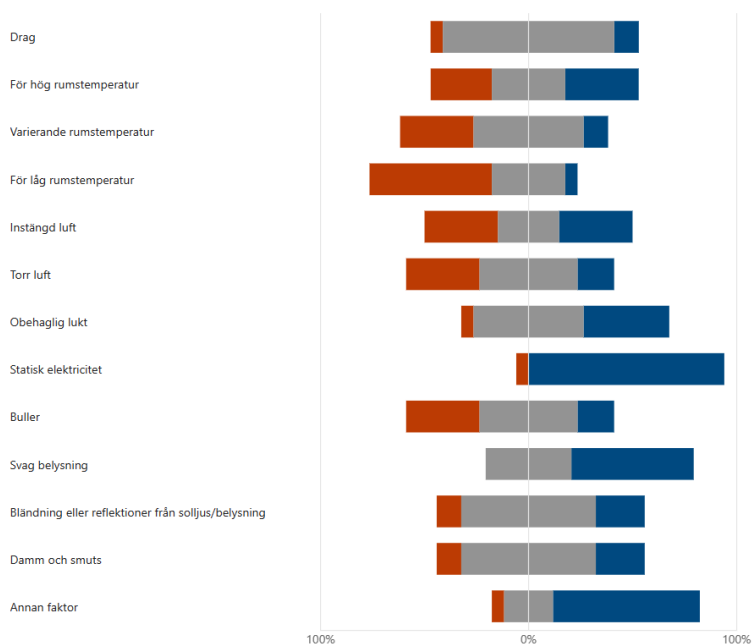
Mer än 50 % upplever temperaturen ofta för låg på sin arbetsplats, 30-35% upplever temperaturen som ofta för hög eller varierande. 35% upplever även ofta luften som instängd och torr samt miljön som bullrig. Mer än 50 % kan ibland uppleva drag, varierande rumstemperatur, obehaglig lukt, bländning och reflektioner från solljus/belysning eller damm och smuts. Det man upplever minst problem med är statisk elektricitet och svag belysning. De som svarat "annan faktor" har framför allt pekats ut allmänna delar som bibliotek, teatersalong och foajé som problemområden, vissa har även påpekat att det varit kallt under de senaste tre månader på grund av årstiden.

7 av 17 upplever problem i andra lokaler än de som man ser som arbetsplats (har kan det varieras lite hur man tänkt när man svarat, antingen har man bara bedömt sin kontorsarbetsplats som arbetsplats eller så har man även sett ex bibliotek som sin

3. Upplever du idag eller under de senaste 3 månaderna besvär av följande faktorer på din fysiska arbetsplats Joar Blå/Biblioteket?

[Mer information](#)

■ Ja, ofta (varje vecka) ■ Ja, ibland ■ Nej, aldrig

arbetsplats). Fritextsvaren är väldigt varierande men bland annat upplevs medierummet som varierande temperatur beroende på årstid, även sagorum, teatersalongen pekas ut. Utöver detta påpekas ljud i Joarbyggnaden och lyhörddhet mellan kontor.

Besvär (fråga 7-10)

Generellt upplever man inte kroppsliga besvär av att vistas i lokalerna, det som kan lyftas fram är trötthet, tung i huvudet samt huvudvärk, som vissa känner av ofta och en del ibland. Man lyfter specifikt fram att man mår dåligt i samband med att det är varmt eller att ventilationen inte fungerar som den ska.

Endast 4 individer upplever besvär i andra delar av fastigheten, bland annat upplevs mögeldoft samt damm och smuts i källare på Joar blå.

Temperaturförhållanden (fråga 11-14)

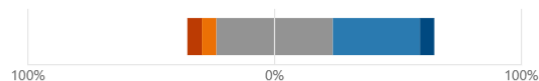
Drygt 40% anser att temperaturen antingen är dålig eller mycket dålig i sina arbetsrum, man anser framför allt att det är för kallt under vintern och varmt under sommaren. 16 personer anser att det är problem med temperaturen i gemensamma utrymmen. Genomgående beskriver man temperaturen i lokalerna som för låg på vintern och för hög på sommaren, specifika rum är lunchrummet, mötesrum, teater/biosalongerna, biblioteket och medierummet. Biblioteket och medierummet upplevs även som dragiga utöver att det är låg temperatur. Lunchrummet upplevs av någon som varmt även under vintern.

11. Vad anser du om temperaturförhållanden i ditt arbetsrum?

[Mer information](#)

■ Mycket bra ■ Bra ■ Acceptabla ■ Dåliga ■ Mycket dåliga

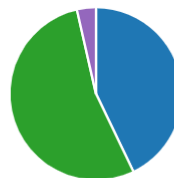
I ditt arbetsrum

12. Om problem med temperaturen i arbetsrummet

[Mer information](#)

● Alltför kallt under vintern 12
● Alltför kallt under andra tider 0
● Alltför varmt under sommaren 15
● Alltför varmt under andra tider 0
● Annat 1

Luftkvaliteten (fråga 15-19)

Det är enbart någon enstaka individ som anser att luftkvaliteten är dålig i sitt arbetsrum, majoriteten upplever den som acceptabel. 5 personer har dock angett att luftkvaliteten är något sämre på eftermiddagar. En person upplever avloppslukt.

10 individer upplever att det finns problem med dålig luftkvalitet i de gemensamma lokalerna. Man pekar då främst ut mötesrummen UPF Joar och Lilla Joar samt Lunchrummet, de två senare upplever man att luften snabbt tar slut.

18. Finns andra gemensamma lokaler med dålig luftkvalitet

[Mer information](#)

[Insikter](#)

● Ja	10
● Nej	7

Buller (fråga 20-22)

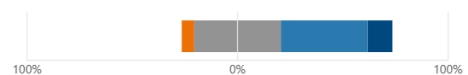
Mer än 50 % anser att bullersituationen är dålig eller mycket dålig, endast 1 person tycker det är bra. 12 har svarat att det är buller utifrån som stör, 8 respektive 9 personer upplever störningar från andras samtal respektive störande ljud från angränsande utrymmen (dessa två parametrar skulle kunna slås ihop). 6 personer tycker att ventilationen stör och 3 personer anser att akustiken är dålig. Det man specifikt pekar ut är "hamrande ventilation", susande ventilation i arbetsrum samt ventilation i biblioteket, man pekar också på att det är lyhört mellan kontorsrum samt mellan biograf och kontorsrum.

20. Vad anser du om bullersituationen på arbetsplatsen?

[Mer information](#)

■ Mycket bra ■ Bra ■ Acceptabel ■ Dålig ■ Mycket dålig

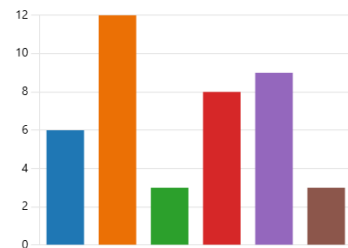
Bullersituation på arbetsplatsen

21. Om problem med buller upplevs på arbetsplatsen, svara på följande

[Mer information](#)

● Ventilationen stör	6
● Buller utifrån	12
● Dålig akustik	3
● Störningar från andras samtal/te...	8
● Störande ljud från angränsande ...	9
● Annat	3

Kompletterande frågor (fråga 23-24)

Merparten anser att den fysiska arbetsmiljön påverkar deras möjligheter att utföra ett bra jobb, Endast någon enstaka har varit sjukskriven eller besökt läkare på grund av symptom som beror på arbetsmiljön.

I övrigt är det flera som påpekar att lokalerna är i stort behov av renovering och vissa mår dåligt av att vistas i dem under sommaren när det är varmt.

Diskussion och slutsats

Även om det inte kom in 100% svar på enkäten så visar den ändå på att en stor del av de som regelbundet arbetar i biblioteket och kulturhuset Joar blå upplever problem med sin fysiska arbetsmiljö. I nuläget upplever inte många besvär av sin arbetsmiljö men det finns risk att problemen kan orsaka besvär i framtiden om de inte åtgärdas.

Det framkommer att många upplever problem med både värme och kyla i lokalerna, detta kan bero både på bristande uppvärmning och på bristande isolering men även på solavskärmning av lokalerna.

Buller upplevs även som ett problem av många individer, både genom överhörning mellan rum, och störande ljud från angränsande verksamhet som bio men även från ventilation. Ljudet kan spridas mellan lokaler genom oisolerade ventilationskanaler men även genom själva byggnadskonstruktionen som stomljud.

I gemensamma utrymmen som mötesrum och lunchrum upplever man dessutom dåligt luftkvalitet, detta brukar vara ett tecken på att ventilationen inte är anpassad efter det antal personer som ska vistas i rummet.

Utifrån resultaten på enkäten kan slutsatsen dras att man inte upplever arbetsmiljön som tillfredsställande och att man vid en ombyggnation bör ställa krav på att byggnaden ska anpassas efter den verksamhet som bedrivs i den.

Specifikt kan krav ställas på lämplig ljuddämpning mellan rum för att säkerställa den rekommenderade ljudnivån enligt AFS 2005:16 Buller, för vissa verksamheter inom ex undervisning finns även standarder att kravställa utifrån. Specifika grundkrav kan även ställas på bland annat luftomsättning, drag och solavskärmning utifrån AFS 2020:1 Arbetsplatsens utformning.

Bilagor

Bilaga 1 Enskilda enkätsvar Joar Blå och Biblioteksbyggnad 2024

Bilaga 2 Sammanställda enkätsvar Joar Blå och Biblioteksbyggnad 2024

Dokumenttyp	Ordernummer	Rapportdatum	Antal sidor	Antal bilagor
Utlåtande	1258264	2024-03-14	3	0
Uppdragsnamn	Revisionsdatum	Upprättad av		
Joar Blå Enköping		Josua Klingberg		
Beställare	Referens	Granskad av		
Enköpings kommun	Pia Smede	Ej granskad		
Beställarens ordernummer	Undersökningsperiod			
	26:e februari 2024			

Joar Blå

Uppdrag

Okulär inventering gällande inomhusmiljön i kontorsdelarna på Joar blå i Enköping.

Bakgrund

Undertecknad utförde 2018-08-23 en inventering av rubricerade kontor gällande eventuella brister i inomhusmiljön. Inventeringen påvisade generellt fuktskadade fönster invändigt i biblioteksdelen samt smutsiga tilluftskanaler. I Joar blå kontorsdelen noterades fuktskador på fönster och anslutande golvytor. Efterföljande provtagning utfördes och mikrobiella skador konstaterades. Efter detta har fönster och väggar åtgärdats. En större ombyggnation är planerad för fastigheten men detta har skjutits upp.

Muntliga upplysningar från personal på plats:

I nuläget förekommer det mestadels komfortklagomål dvs. på varmt eller kallt. Inga direkta klagomål på avvikande lukt eller mer diffusa problem likt innan renoveringen.

Noterat vid besiktning

- Kontoren är renoverade med nya ytskikt (linoleum samt målade väggar).
- Fönsterpartier samt ytterväggar (utfackningsväggar) är renoverade.

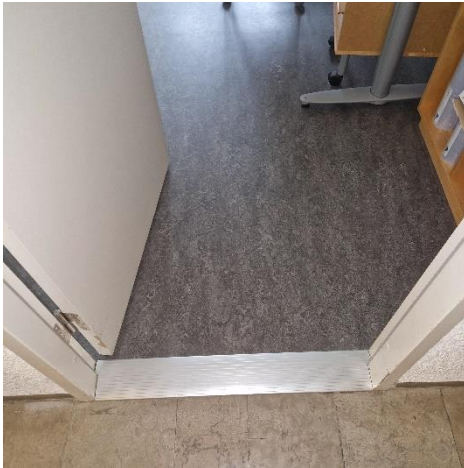

Foto 1 Nya linoleummattor i kontoren

Foto 2 Fönster samt utfackningsväggar är renoverade

- Inga synliga avvikelser noterades i kontorsdelarna.
- Tilluftsdon är nya och är okulärt rena.
- I passage mellan biblioteksdelen och Joar blå noterades fuktrosor på fönsterbrädor.
- I förråd/arkiv noteras färgsläpp samt smutspartiklar kring fönster (lufttättheter)

Foto 3 Fuktrosor/missfärgningar i passage

Foto 4 Färgsläpp samt smutspartiklar på fönster pga. luftläckage

- Avvikande avloppslukt vid inträde till fläktrummet, golvbrunn är torrställd (fylldes på av undertecknad).
- Ventilationsaggregat ser ut att vara rengjorda. Dock finns det lite smutspartiklar samt fuktrosor efter tidigare stående vatten.

- Filter ser okulärt rena ut (troligen relativt nybytta)

Foto 5 Golvbrunn torrställd

Foto 6 Nya fräscha tilluftsfilter i ventaggregat

Bedömning

Den okulära inventeringen påvisar inga anmärkningsvärda brister.

I kontorsdelarna är ytskikten renoverade och till viss del är material i ytterväggar utbytta (fuktskadat material).

I passage förekommer missfärgningar/fuktrosor på fönsterbrädor, dessa fanns där även vid tidigare inventering 2018.